

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка**

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ (З ЕЛЕМЕНТАМИ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ)

з галузі **01 Освіта / Педагогіка**
за спеціальністю **014 Середня освіта**
предметною спеціалізацією **014 Середня освіта (Німецька мова і література)**
за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Німецька мова і література)**

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності (з елементами пропедевтичної практики)» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Німецька мова і література)
Кременець: 2020р. 12 с.

Розробники: Яценюк Надія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методик їх навчання.

Протокол №1 від 31 серпня 2020 року

Завідувач кафедри іноземних мов
та методики їх викладання

 Воронцова Н.Г.

© Н.І.Яценюк, 2020 р.

© КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта (Німецька мова і література)	Рік підготовки: 1-й	
Змістових модулів – 2		Семестр	
Індивідуальне завдання: плани-конспекти уроків			
Загальна кількість годин - 90	Освітній рівень: бакалавр	1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента –		Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-- год.	-- год.
		Самостійна робота	
		56	80 год.
		Вид контролю: екзамен (1-й семестр)	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 38% до 62%
для заочної форми навчання – 11% до 89%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни.

Головна мета навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності (з елементами пропедевтичної практики)» полягає в тому, щоб сформувати у студента-першокурсника правильне уявлення про суть його майбутньої професії, про його майбутнє місце в навчальному процесі, про вимоги, які висувуються до нього як до майбутнього педагога; дати першокурснику загальне уявлення про спеціальність, пробудити в нього інтерес і бажання засвоїти її, показати йому призначення педагога як педагога й вихователя, викликати в нього почуття гордості за обрану ним професію, надати впевненість у правильності його вибору.

Завдання дисципліни полягає у викладанні теоретичних та практичних аспектів організації та функціонування системи освіти в Україні, мета яких – забезпечення якісної професійної підготовки студентів і розвитку їхніх професійних здібностей, організації роботи студента протягом навчального періоду. Курс дає загальне уявлення про професію вчителя іноземної мови. Студент повинен добре зрозуміти структуру та зміст своєї підготовки й чітко відповісти насамперед собі на запитання: «Хто такий педагог?» і що означає ця спеціальність.

Програму укладено відповідно до вимог кредитно-трансферної системи організації навчання у вищій школі. Запроваджено передбачену Болонською декларацією систему академічних кредитів, що аналогічна ECTS, визначено змістові модулі курсу, сформульовано завдання для самостійної роботи студентів, представлено систему індивідуально-дослідних завдань (ІНДЗ), розроблено шкалу оцінювання навчальних досягнень студентів, передбачено комп'ютерний тестовий контроль знань студентів.

Вивчення курсу спрямоване на формування у студентів наступних **професійних компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

ЗК4 Здатність до застосування soft skills (планування та розподілу часу, тайм менеджменту, вміння брати на себе відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах тощо).

ЗК5 Здатність знаходити, інтерпретувати та застосовувати інформацію з різних джерел.

ЗК6 Здатність застосовувати знання на практиці.

ЗК9 Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК13 Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації.

ФК8. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності. Готовність до виконання ролі модератора у діалозі двох культур (рідної та іншомовної).

ФК9. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів професійної діяльності), організувати та керувати професійним розвитком осіб та груп та здатність до створення позитивного освітнього середовища для успішного оволодіння учнями навичками іншомовної компетентності.

ФК13. Здатність до навчання німецької мови на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до виконання ролі агента змін в системі загальної середньої освіти (донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації), знання дидактичних і лінгводидактичних засад їхньої реалізації в освітньому процесі закладах загальної середньої освіти та здатність до виконання ролі тьютора, едвайсера, коуча, фасилітатора у навчанні іноземної мови.

Програмні результати навчання (ПРН):

Після завершення курсу студент повинен:

ПРН1. Демонструвати знання основ філософії, педагогіки, психології, що сприяють розвитку поглиблених когнітивних та практичних умінь/навичок, майстерності та інноваційності на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері загальної середньої освіти, розвитку soft skills, загальної культури й соціалізації особистості, в обсязі, необхідному для розуміння причинно-наслідкових зв'язків у розвитку особистості, суспільства й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.

ПРН4. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти реального освітнього процесу та використовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з методики навчання іноземної мови та психолого-педагогічних дисциплін, презентувати його результати.

ПРН8. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері дисциплін загальної та професійної підготовки при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН10. Демонструвати знання державних стандартів загальної середньої освіти, навчальних програм із німецької мови для ЗЗСО та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах педагогічної діяльності.

ПРН13. Планувати, проєктувати, конструювати, організувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі набутих компетентностей із дисциплін професійної підготовки.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування та soft skills залежно від ситуації.

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійної освіти

Тема 1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Тема 2. Загальні засади педагогічної професії: Сутність і функції педагогічної діяльності

Тема 3. Перші відомості про спеціальність. З історії навчального закладу
Структура вищого навчального закладу.

Змістовий модуль 2. Система підготовки педагогічних кадрів у ЗВО

Тема 4. Підготовка вчителя у вищому педагогічному навчальному закладі

Тема 5. Організація навчального процесу. Впровадження положень Болонської освіти.

Тема 6. Види підготовки фахівця. Педагогічна, психологічна, мовна підготовка майбутнього вчителя. Вимоги до особистості та діяльності педагога.

Тема 7. Самостійна робота студентів у системі професійної підготовки.

Тема 8. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.

Тема 9. Мистецтво педагогічного спілкування. Поведінка вчителя в конфліктних ситуаціях.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб		с.р.		п	л	лаб		с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійної освіти												
Тема 1. Мета і завдання навчальної дисципліни	8	2	2			4	12	2	2			8
Тема 2. Загальні засади педагогічної професії: Сутність і функції педагогічної діяльності	12	2	2			8	10		2			8
Тема 3. Перші відомості про спеціальність. З історії навчального закладу. Структура вищого навчального закладу.	10	2	2			6	8					8
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18	30	2	4			24
Змістовий модуль 2. Система підготовки педагогічних кадрів у ЗВО												
Тема 4. Підготовка вчителя у вищому педагогічному навчальному закладі	10	2	2			6	8					8

Тема 5. Організація навчального процесу. Впровадження положень Болонської освіти.	10	2	2			6	12	2	2			8
Тема 6. Види підготовки фахівця. Педагогічна, психологічна, мовна підготовка майбутнього вчителя. Вимоги до особистості та діяльності педагога.	10	2	2			6	8					8
Тема 7. Самостійна робота студентів у системі професійної підготовки.	10	2	2			6	8					8
Тема 8. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.	8	2				6	8					8
Тема 9. Мистецтво педагогічного спілкування. Поведінка вчителя в конфліктних ситуаціях.	8	2	2			4	6					6
ІНДЗ	2					2	10					10
Тест	2	2										
Разом за змістовим модулем 2	60	12	10			38	60	2	2			56
Усього годин	90	18	16			56	90	4	6			80

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. ЗМ 1		
1.	Мета і завдання навчальної дисципліни	2
2.	Загальні засади педагогічної професії	2
3.	Перші відомості про спеціальність	2
Модуль 1. ЗМ 2		

4.	Підготовка вчителя у вищому педагогічному навчальному закладі	2
5.	Організація навчального процесу	2
6.	Види підготовки фахівця.	2
7.	Самостійна робота студентів у системі професійної підготовки.	2
8.	Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.	2
9	Мистецтво педагогічного спілкування.	2
	Разом	18

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вимоги до змісту та результатів навчання. Вимоги до особистості педагога.	2
2	Сутність і функції педагогічної діяльності	2
3	Структура вищого навчального закладу.	2
4	Підготовка вчителя у вищому педагогічному навчальному закладі. Організація навчального процесу у ЗВО	2
5	Впровадження положень Болонської освіти.	2
6	Педагогічна, психологічна, мовна підготовка майбутнього вчителя.	2
7	Самостійна робота студентів у системі професійної підготовки.	2
8	Поведінка вчителя в конфліктних ситуаціях.	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Напишіть педагогічний твір-мініатюру на тему: «Професійний портрет сучасного вчителя» Проаналізуйте власні якості і риси характеру: які з них є важливими для роботи з дітьми, які потребують розвитку.	4
2	Ознайомтеся на сайтах ЗЗСО з структурою,	8

	організацією навчально-виховного процесу в навчальних закладах.	
3	Охарактеризуйте основні види педагогічної діяльності. У чому відмінність між навчанням і виховною роботою?	6
4	Підготуйте доповідь: права та обов'язки студентів у ЗВО	4
5	Опрацюйте питання: режим дня студента	4
6	Порівняйте та проаналізуйте вітчизніні та зарубіжні ЗВО	4
7	Складіть 2 види конспектів (за вибором студента) статей В.Сухомлинського «Де брати час? Доба має тільки 24 години», «Як запобігти виснаженню нервових сил у процесі повсякденної діяльності»	6
8	Що означає для педагога гідно вийти із ситуації? Поведінка вчителя в конфліктних ситуаціях	6
9	Педагогічні задачі	6
10	Яке значення має самостійна робота студентів у структурі їх професійної підготовки?	6
11	ІНДЗ	2
	Разом	56

9. Індивідуальні завдання: доповіді, презентації, віртуальні подорожі по сайтах ЗЗСО з метою їх аналізу та вивчення навчально-виховного процесу.

10. Методи навчання: лекція-діалог, проблемний виклад матеріалу, пояснювально-ілюстративні методи, Dogme ELT (навчання без підручника), навчальна дискусія, робота із науковою літературою, демонстрація, аналіз, інтерпретація, оцінка, пояснення, умовиводи та саморегуляція, метод змішаного навчання, доповідь, презентація; SOS-Methode, метод проєктів, інтерактивні методи, відеометод, метод «кейс-стаді».

11. Методи контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне), заслуховування доповідей, перегляд презентацій, підсумкові модульні тести, оцінювання практичного виконання завдань, опитування на екзамені.

Критерії оцінювання усної відповіді:

- 90 – 100 балів – **високий** рівень знань,
повне володіння методичною термінологією,
творчий виклад концепції.
- 75 – 89 балів – **середній** рівень знань,
середнє володіння методичною термінологією,

аргументований виклад концепції.

60 – 74 балів – **достатній** рівень знань,
достатнє володіння методичною термінологією,
репродуктивний виклад концепції.

0 – 59 балів – **низький** рівень знань,
низький рівень володіння методичною термінологією,
фрагментарний вклад концепції.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання 45									Самостійна робота 30		ІНД 3 15	Тест	Сума
Змістовий модуль №1			ЗМ №2										
T1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T5	T6		10	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	15	15	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (перелік електронного забезпечення наочних посібників, ТНЗ, таблиць, плакатів, тощо):

- електронний варіант стислих лекцій;
- електронний варіант питань для семінарських занять.

15. Рекомендована література

Базова література:

1. Волкова Н. В. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. - К.: ВЦ «Академія», 2006
2. Впровадження ECTS в українських університетах: Методичні матеріали. - Львів: Львівська політехніка, 2006.
3. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. - 2002. - 20- 27 лютого.
4. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. - Т.: ТИПУ, 2008.
5. Мостова І. Першокурснику: поради психолога. - к.: Тандем, 2000.
6. Фіцула М. М. Педагогіка: посібник, К. ВЦ «Академія», 2001,147с.

Допоміжна література:

1. Вишневський О. І. Довідник учителя іноземної мови. Київ : «Радянська школа», 1982.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ : «Ленвіт», 2003. 261 с.
3. Кендау Д., Морзе Н. В., Дементієвська Н. П. Intel «Навчання для майбутнього». Київ : «Нора-прінт», 2005.

Інформаційні ресурси

<http://www.bildungserver.de>

<http://www.encarta.de>

<http://www.faz.net>

<http://www.fu-berlin.de/phin>

<http://www.goethe.de/z/demindex.htm>

<http://www.inter-natines.de>

<http://www.punktde.ruhr-unibochum.de/themen/index>

<http://www.spiegel.de>

<http://www.stern.de>

<http://www.1000tests.com>

<http://www.zeit.de>